

I denna kurs är det ändå främst CAS som är mest fruktsamt att använda. Själva kommandon går oftast att även köra i standardläget.

Derivera och integrera	Definiera ursprungliga funktionen först med $f(x):=$ Och sedan	1 ☒	$f(x):=x^2+7$ $\rightarrow f(x) := x^2 + 7$	Namnge gärna resultatet om du vill använda funktionen senare: $g(x):=Integral(f)$
	$f'(x)$ ger derivata som funktion $f''(x)$ ger andraderviatan	2 ☐	$f'(x)$ $\rightarrow 2x$	Beräkna integral $\neq$ Beräkna area För att beräkna area använd beloppet av x: $Integral(abs(f(x)),1,5)$
	Integral(f(x)) ger primitiv funktion med +c i CAS och utan +c i standardläge	3 ☐	Integral(f) $\rightarrow \frac{1}{3}x^3 + 7x + c_1$	För att beräkna area mellan två funktioner: $IntegralMellan(f,g,1,5)$
	Beräknar derivatans värde för $x=3$	4 ☐	$f'(3)$ $\rightarrow 6$	
	Beräknar bestämda integralen från 1 till 5	5 ☐	Integral(f, 1, 5) $\rightarrow \frac{208}{3}$	
Gränsvärde	Gränsvärde(f,3) Högergränsvärde Vänstergränsvärde			

Hitta nollställen, extremum Rot() Extrempunkt() inflexion Inflexionspunkt()		1 $f(x) := (x-1)(x-2)(x+3)$ ☒ $\rightarrow f(x) := x^3 - 7x + 6$ 2 Rot(f) ☐ $\rightarrow \{x = -3, x = 1, x = 2\}$ 3 Extrempunkt(f) ☐ $\rightarrow \left\{ \left(-\frac{\sqrt{21}}{3}, \frac{14\sqrt{21} + 54}{9} \right), \left(\frac{\sqrt{21}}{3}, \frac{-14\sqrt{21} + 54}{9} \right) \right\}$ 4 Inflexionspunkt(f) ☐ $\rightarrow \{(0, 6)\}$	
Rita en tangent i en given punkt	Tangent(3,g) ritar tangenten till funktionen g där x är 3 och anger dess ekvation	3 $g(x) := x^2$ ☒ $\rightarrow g(x) := x^2$ 4 Tangent(3, g) ☐ $\rightarrow y = 6x - 9$	
Några exempel	Bestäm konstanten c så att $f(x) = x^2 + c$ går igenom punkten (1,7)	1 $f(x) := x^2 + c$ ☒ $\rightarrow f(x) := x^2 + c$ 2 $f(1) = 7$ ☐ Lös: $\{c = 6\}$	Klicka på Lös på rad 2

	Bestäm för vilket/vilka värde av x funktionen $f(x) = x^2 + 6x$ antar värdet 7	<table border="1"> <tbody> <tr> <td data-bbox="992 167 1115 371"> 1 ☒ </td> <td data-bbox="1115 167 1641 371"> $f(x) := x^2 + 6x$ $\rightarrow f(x) := x^2 + 6x$ </td> </tr> <tr> <td data-bbox="992 371 1115 571"> 2 ☐ </td> <td data-bbox="1115 371 1641 571"> $f(x) = 7$ Lös: $\{x = -7, x = 1\}$ </td> </tr> </tbody> </table>	1 ☒	$f(x) := x^2 + 6x$ $\rightarrow f(x) := x^2 + 6x$	2 ☐	$f(x) = 7$ Lös: $\{x = -7, x = 1\}$	Klicka på lös på rad 2
1 ☒	$f(x) := x^2 + 6x$ $\rightarrow f(x) := x^2 + 6x$						
2 ☐	$f(x) = 7$ Lös: $\{x = -7, x = 1\}$						
	Bestäm för vilket/vilka värde av x funktionen $f(x) = x^2 + 6x$ har riktningskoefficienten 7	<table border="1"> <tbody> <tr> <td data-bbox="992 584 1115 794"> 1 ☒ </td> <td data-bbox="1115 584 1641 794"> $f(x) := x^2 + 6x$ $\rightarrow f(x) := x^2 + 6x$ </td> </tr> <tr> <td data-bbox="992 794 1115 1062"> 2 ☐ </td> <td data-bbox="1115 794 1641 1062"> $f'(x) = 7$ Lös: $\left\{x = \frac{1}{2}\right\}$ </td> </tr> </tbody> </table>	1 ☒	$f(x) := x^2 + 6x$ $\rightarrow f(x) := x^2 + 6x$	2 ☐	$f'(x) = 7$ Lös: $\left\{x = \frac{1}{2}\right\}$	Observera f prim av x
1 ☒	$f(x) := x^2 + 6x$ $\rightarrow f(x) := x^2 + 6x$						
2 ☐	$f'(x) = 7$ Lös: $\left\{x = \frac{1}{2}\right\}$						

Bestäm funktionen så att $f(x) = ax^2 + bx$
går igenom punkterna (1,5) och (2,7)

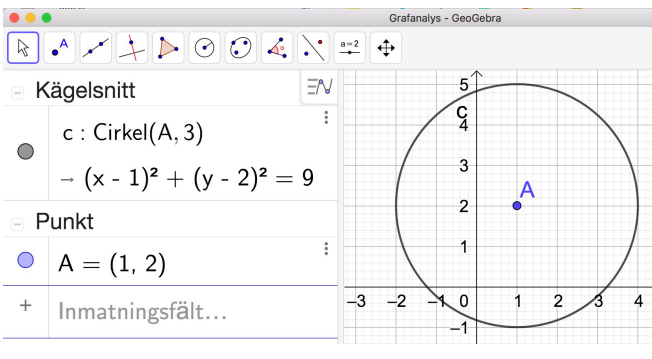
1	$f(x) := ax^2 + bx$ $\rightarrow \mathbf{f(x) := ax^2 + bx}$	Definiera funktionen (kom ihåg mellanrum!)
2	$f(1) = 5$ $\rightarrow \mathbf{a + b = 5}$	Skriv in ena punkten, klicka beräkna
3	$f(2) = 7$ $\rightarrow \mathbf{4a + 2b = 7}$	Skriv in andra punkten, klicka beräkna
4	$\{ \$2, \$3 \}$ Lös: $\left\{ \left\{ \mathbf{a = -\frac{3}{2}}, \mathbf{b = \frac{13}{2}} \right\} \right\}$	Markera raderna 2 och 3 och klicka på Lös
5	$g(x) := \text{Substituera}(\$1, \$4)$ $\rightarrow \mathbf{g(x) := -\frac{3}{2}x^2 + \frac{13}{2}x}$	Skriv Substituera(raden med uttrycket, raden med variabelvärden)

	Bestäm ett tredjegradspolynom med nollställen $x_1 = 3$ $x_{2,3} = -1$ och skär y-axeln i $y=6$	<table border="1"> <tbody> <tr> <td data-bbox="994 162 1084 314">1</td> <td data-bbox="1084 162 1637 314"> $f(x) := k \cdot (x-3)(x+1)^2$ $\rightarrow f(x) := k (x+1)^2 (x-3)$ </td> </tr> <tr> <td data-bbox="994 314 1084 466">2</td> <td data-bbox="1084 314 1637 466"> $f(0) = 6$ Lös: $\{k = -2\}$ </td> </tr> <tr> <td data-bbox="994 466 1084 617">3</td> <td data-bbox="1084 466 1637 617"> $g(x) := \text{Substituera}(1, 2)$ $\rightarrow g(x) := -2 (x+1)^2 (x-3)$ </td> </tr> </tbody> </table>	1	$f(x) := k \cdot (x-3)(x+1)^2$ $\rightarrow f(x) := k (x+1)^2 (x-3)$	2	$f(0) = 6$ Lös: $\{k = -2\}$	3	$g(x) := \text{Substituera}(1, 2)$ $\rightarrow g(x) := -2 (x+1)^2 (x-3)$	
1	$f(x) := k \cdot (x-3)(x+1)^2$ $\rightarrow f(x) := k (x+1)^2 (x-3)$								
2	$f(0) = 6$ Lös: $\{k = -2\}$								
3	$g(x) := \text{Substituera}(1, 2)$ $\rightarrow g(x) := -2 (x+1)^2 (x-3)$								
	Bestäm a så att integral av $f(x) = x^2$ från 1 till a är lika med 7	<table border="1"> <tbody> <tr> <td data-bbox="994 641 1084 825">1</td> <td data-bbox="1084 641 1637 825"> $f(x) := x^2$ $\rightarrow f(x) := x^2$ </td> </tr> <tr> <td data-bbox="994 825 1084 1032">2</td> <td data-bbox="1084 825 1637 1032"> $\text{Lös}(\text{Integral}(f, 1, a) = 7, a)$ $\rightarrow \{a = \sqrt[3]{22}\}$ </td> </tr> </tbody> </table>	1	$f(x) := x^2$ $\rightarrow f(x) := x^2$	2	$\text{Lös}(\text{Integral}(f, 1, a) = 7, a)$ $\rightarrow \{a = \sqrt[3]{22}\}$	Skriv lös(ekvation, variabel) för att lösa med avseende på a		
1	$f(x) := x^2$ $\rightarrow f(x) := x^2$								
2	$\text{Lös}(\text{Integral}(f, 1, a) = 7, a)$ $\rightarrow \{a = \sqrt[3]{22}\}$								
	Bestäm primitiv funktion till $f(x) = x^2$ som går igenom punkten $(0,5)$ Bestäm först $\text{integral}(f)$ sedan bestäm konstanten	<table border="1"> <tbody> <tr> <td data-bbox="994 1048 1084 1144">1</td> <td data-bbox="1084 1048 1637 1144"> $f(x) := x^2$ $\rightarrow f(x) := x^2$ </td> </tr> <tr> <td data-bbox="994 1144 1084 1287">2</td> <td data-bbox="1084 1144 1637 1287"> $g(x) := \int f \, dx$ $\rightarrow g(x) := \frac{1}{3} x^3 + c_1$ </td> </tr> <tr> <td data-bbox="994 1287 1084 1375">3</td> <td data-bbox="1084 1287 1637 1375"> $g(0) = 5$ Lös: $\{c_1 = 5\}$ </td> </tr> </tbody> </table>	1	$f(x) := x^2$ $\rightarrow f(x) := x^2$	2	$g(x) := \int f \, dx$ $\rightarrow g(x) := \frac{1}{3} x^3 + c_1$	3	$g(0) = 5$ Lös: $\{c_1 = 5\}$	
1	$f(x) := x^2$ $\rightarrow f(x) := x^2$								
2	$g(x) := \int f \, dx$ $\rightarrow g(x) := \frac{1}{3} x^3 + c_1$								
3	$g(0) = 5$ Lös: $\{c_1 = 5\}$								

Bestäm en tredjegradsfunktion som har en max i (1,3) och en min i (4,-5)

1	$\rightarrow f(x) := ax^3 + bx^2 + cx + d$
2	$f(1)=3$ $\rightarrow a + b + c + d = 3$
3	$f'(1)=0$ $\rightarrow 3a + 2b + c = 0$
4	$f''(1)<0$ $\rightarrow 0 > 6a + 2b$
5	$f(4)=-5$ $\rightarrow 64a + 16b + 4c + d = -5$
6	$f'(4)=0$ $\rightarrow 48a + 8b + c = 0$
7	$f''(4)>0$ $\rightarrow 24a + 2b > 0$
8	{\$2, \$3, \$4, \$5, \$6, \$7} Lös: $\left\{ \left\{ a = \frac{16}{27}, b = -\frac{40}{9}, c = \frac{64}{9}, d = -\frac{7}{27} \right\} \right\}$
9	Substituera(\$1,\$8) $\rightarrow \frac{16}{27}x^3 - \frac{40}{9}x^2 + \frac{64}{9}x - \frac{7}{27}$

Skriv in alla samband som ekvationer eller olikheter och sedan markera raderna och klicka på lös

3c: Trigonometri	sin x antar att x är i radianer, förutsatt att radianer är förvalt sin x° beräknar för grader	6 $\sin(30)$ ≈ -0.99 7 $\sin(30^\circ)$ ≈ 0.5	
	Lösa trigekvationer allmänt	8 Lös($\sin(x^\circ)=0.5$) $\approx \{x = 360 k_1 + 30, x = 360 k_1 + 150\}$	
3c: cirkels ekvation	I standardläge: skriv ekvationen som den är eller använd verktyget cirkel med given radie eller skriv cirkel i inmatningsfältet.		
3b: Linjär optimering	http://visuellmatematik.se/node/175		